

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ ДЗВО
«УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА
ПСИХОЛОГІЇ
Кафедра педагогіки, адміністрування і спеціальної освіти**

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою ННІМП ДЗВО «Університет
менеджменту освіти»

11 вересня 2025 року, протокол № 7

Голова вченої ради ННІМП ДЗВО

«Університет менеджменту освіти»

В. СУПРУН

**ПРОГРАМА
НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ ПРАКТИКИ
(ДП. 02 – Науково-дослідна практика)**

Рівень освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: 23 Соціальна робота

Спеціальність: 231 Соціальна робота

Освітньо-наукова програма: «Соціальна робота. Соціальна реабілітація»

Київ

Програма науково-дослідної практики складена відповідно до навчального плану освітньо-наукової програми «Соціальна робота. Соціальна реабілітація» спеціальності 231 «Соціальна робота» галузі знань 23 «Соціальна робота».

Автор-укладач робочої програми навчальної дисципліни:

Г. Ю. Кравченко, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки, адміністрування і спеціальної освіти Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти»

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри педагогіки,
адміністрування і спеціальної освіти Навчально-
наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО
«Університет менеджменту
освіти» (протокол № 1 від 3
вересня 2025 р.)

Затверджено вченою радою
Навчально-наукового інституту менеджменту та
психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти»
(протокол № 7 від 11 вересня 2025 р.)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

<i>Найменування показників</i>	<i>Галузь знань, освітній рівень, спеціальність</i>	<i>Характеристика навчальної дисципліни</i>
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 7	Галузь знань: 23 Соціальна робота Спеціальність: 231 «Соціальна робота»	Рік підготовки
		2
Загальна кількість годин – 210	Освітньо-наукова програма: «Соціальна робота. Соціальна реабілітація»	Семестр
		2
	Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	Вид контролю
		залік

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ

Науково-дослідна практика є важливою складовою професійної підготовки магістрів освітньо-наукової програми "Соціальна робота. Соціальна реабілітація". Практика спрямована на формування науково-дослідницьких компетентностей здобувачів через безпосереднє залучення до науково-дослідної діяльності у сфері соціальної роботи та соціальної реабілітації.

База практики – здобувач обирає з переліку баз практик ДЗВО «Університет менеджменту освіти»: соціальні служби, центри соціальної реабілітації, громадські організації, установи соціального захисту населення, інклюзивно-ресурсні центри.

Мета практики: розвиток здатності здобувачів до самостійної науково-дослідницької діяльності, формування компетентностей щодо планування, організації та проведення досліджень у сфері соціальної роботи та соціальної реабілітації.

Завдання практики:

- формування умінь планування та організації наукового дослідження у сфері соціальної роботи;
- розвиток здатності до застосування методів соціального дослідження та соціальної діагностики;
- формування навичок збору та аналізу емпіричних даних про соціальні проблеми та потреби різних груп населення;
- розвиток умінь інтерпретації отриманих результатів та їх використання для удосконалення практики соціальної роботи;
- формування навичок академічного письма та презентації результатів дослідження у сфері соціальної роботи;
- стимулювання науково-дослідницької активності здобувачів у контексті соціальної реабілітації.

Предметом науково-дослідної практики є поглиблення навичок самостійної наукової роботи у сфері соціальної роботи, розширення професійного світогляду

здобувачів вищої освіти, дослідження проблем соціальної практики та вміння пов'язувати їх з обраним теоретичним напрямом дослідження, визначати структуру та логіку майбутньої магістерської роботи з соціальної реабілітації.

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі соціальної роботи або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Під час практики здобувачі вищої освіти мають набути **загальних компетентностей (ЗК):**

- ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 2. Здатність розробляти і управляти проектами.
- ЗК 3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- ЗК 5. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК 6. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.
- ЗК 7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК 8. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК 9. Навички міжособистісної взаємодії.

У процесі дослідницької практики здобувачі вищої освіти мають набути **спеціальних (фахових) компетентностей (СК):**

СК 1. Здатність до розуміння та використання сучасних теорій, методологій і методів соціальних та інших наук, у тому числі методи математичної статистики та кількісні соціологічні методи, стосовно завдань фундаментальних і прикладних досліджень у галузі соціальної роботи.

СК 2. Здатність до виявлення соціально значимих проблем і факторів досягнення соціального благополуччя різних груп населення.

СК 3. Здатність професійно діагностувати, прогнозувати, проектувати та моделювати соціальні ситуації.

СК 4. Здатність до впровадження методів і технологій інноваційного практикування та управління в системі соціальної роботи.

СК 6. Здатність до оцінки процесу і результату професійної діяльності та якості соціальних послуг.

СК 7. Здатність до професійної рефлексії.

СК 8. Здатність до спільної діяльності та групової мотивації, фасилітації процесів прийняття групових рішень.

СК 9. Здатність доводити знання та власні висновки до фахівців та нефахівців.

СК 10. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість задля вирішення соціальних проблем через впровадження соціальних інновацій.

СК 12. Здатність до критичного оцінювання соціальних наслідків політики у сфері прав людини, соціальної інклюзії та сталого розвитку суспільства.

СК 14. Здатність до ефективного менеджменту організації у сфері соціальної роботи.

СК 15. Здатність до оволодіння навичками самостійного опанування новими знаннями, використовуючи сучасні освітні та дослідницькі технології у соціальній сфері.

СК 16. Здатність до узагальнення результатів власних наукових досліджень та їх оприлюднення у формі наукових звітів (тез, статей, доповідей тощо).

СК 17. Здатність упроваджувати в роботі з соціально виключеними групами клієнтів принципи незалежного життя, рівності прав, вивчення і збереження сімейних і соціальних зв'язків індивідів, комплексності і послідовності, стимулювання процесів самозмін та саморозвитку.

СК 18. Здатність до побудови професійної взаємодії у міждисциплінарних командах, розв'язувати професійні задачі у межах своєї компетенції.

СК 19. Здатність будувати реабілітаційний процес із врахуванням порушень функцій

і структури організму, характеристик активності і участі клієнта, а також факторів навколишнього середовища, що впливають на здоров'я та життєдіяльність.

Здобувачі вищої освіти повинні отримати наступні очікувані **програмні результати навчання (ПР)**:

ПР 1. Розв'язувати складні задачі і проблеми, що потребують оновлення й інтеграції знань в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ПР 2. Критично оцінювати результати наукових досліджень і різні джерела знань про практики соціальної роботи, формулювати висновки та рекомендації щодо їх впровадження.

ПР 5. Збирати та здійснювати кількісний і якісний аналіз емпіричних даних.

ПР 6. Самостійно й автономно знаходити інформацію необхідну для професійного зростання, опановувати її, засвоювати та продукувати нові знання, розвивати професійні навички та якості.

ПР 7. Застосовувати загальне та спеціалізоване програмне забезпечення для вирішення професійних задач та здійснення наукового дослідження.

ПР 14. Визначати методологію прикладного наукового дослідження та застосовувати методи кількісного та якісного аналізу результатів, у тому числі методи математичної статистики.

ПР 18. Демонструвати позитивне ставлення до власної професії та відповідати своєю поведінкою етичним принципам і стандартам соціальної роботи.

ПР 19. Критично оцінювати результати наукових досліджень та здійснювати пошук потрібної наукової інформації у соціальній сфері.

ПР 20. Узагальнювати результати власних наукових досліджень та оприлюднювати їх у формі наукових звітів (тез, статей, доповідей тощо).

ПР 21. Володіти технологіями соціальної реабілітації, побудованими згідно принципів незалежного життя, рівності прав, вивчення і збереження сімейних і соціальних зав'язків індивідів, комплексності і послідовності, стимулювання процесів самозмін та саморозвитку.

ПР 22. Будувати реабілітаційний процес із урахуванням порушень функцій і структури організму, характеристик активності і участі клієнта, а також факторів навколишнього середовища, що впливають на здоров'я та життєдіяльність.

3. ПРОГРАМА НАУКОВО -ДОСЛІДНОЇ ПРАКТИКИ

Здобувач вищої освіти здійснює відмітки та записує зміст і обсяг виконаної роботи у щоденник практики, а також її результати протягом всієї практики. Фактичне виконання засвідчують керівник практики закладу/установи, на базі якого здобувач вищої освіти проходив практику, та керівник практики від кафедри з відміткою про вчасність його представлення.

Результатом практики має стати отримання наукових результатів у сфері соціальної роботи та соціальної реабілітації, які будуть використані у подальших наукових дослідженнях практиканта, на підставі яких буде уточнено мету, об'єкт, предмет дослідження за темою кваліфікаційної роботи.

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ГРАФІК ПРОХОДЖЕННЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ПРАКТИКИ

здобувачем вищої освіти ___ курсу групи _____ денної/заочної форми навчання спеціальності 231 «Соціальна робота», освітньо-наукової програми «Соціальна робота. Соціальна реабілітація»

Завдання за планом	Термін виконання	Фактичне виконання	Підпис керівника від кафедри
Ознайомлення з базою практики 1. Вивчення нормативної документації установи соціальної сфери 2. Аналіз соціальних програм та послуг 3. Знайомство з колективом та клієнтською базою			
Розробка індивідуального графіку проходження практики. Узгодження його з керівником від бази практики та керівником практики від кафедри			
Дослідницька діяльність (дослідження за темою кваліфікаційної роботи) 1. Проведення соціальної діагностики та спостережень 2. Збір емпіричних даних про соціальні проблеми та потреби клієнтів 3. Анкетування/опитування клієнтів та фахівців соціальної сфери 4. Вивчення досвіду реабілітаційної роботи			
Методична робота 1. Розробка інструментів соціальної діагностики 2. Підготовка методичних матеріалів для соціальної реабілітації 3. Створення оцінювальних інструментів ефективності соціальних послуг			
Аналітична діяльність 1. Обробка зібраних соціологічних та статистичних даних 2. Підготовка аналітичного звіту про стан соціальної роботи 3. Формулювання висновків та рекомендацій для удосконалення практики соціальної реабілітації			
Підсумкова робота: оформлення звітної документації (звіту та щоденника з практики)			

МЕТОДИЧНИЙ СУПРОВІД

1. Консультації керівника практики від кафедри
2. Методичні рекомендації з проведення соціальних досліджень
3. Зразки оформлення документації
4. Критерії оцінювання різних видів діяльності у соціальній сфері

ФОРМИ ЗВІТНОСТІ

1. Письмовий звіт про проходження практики
2. Щоденник практики

КРИТЕРІЇ ТА ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Звіт перевіряється керівником практики від кафедри. У випадку виявлення невиконаних робіт, невідповідності вимогам, звіт направляється на доопрацювання

здобувачу вищої освіти із здійсненням напису на титульному аркуші «на доопрацювання» безпосереднім керівником.

За результатами перевірки звіту та щоденника практики керівник практики від кафедри визначає оцінку. Оцінка визначається з урахуванням своєчасності подання необхідних документів з практики, якості підготовленого звіту.

У разі неподання звіту, характеристики, інших обов'язкових документів або одержання незадовільної оцінки за результатами захисту практики, здобувач вищої освіти має право на повторний захист протягом 10 днів. У разі остаточної незадовільної оцінки вирішується питання про неможливість його подальшого навчання в ДЗВО «Університет менеджменту освіти».

Підсумки дослідницької практики обговорюються на засіданнях кафедр, а загальні підсумки практики підводяться на засіданнях вченої ради ННІМП.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРАКТИКИ

Складовою загальної суми балів є: сума балів за зміст звіту про практику окремо за кожним структурним розділом програми практики та наявність заповненого щоденника з практики. Шкала балів, які враховуються при виставленні підсумкової оцінки за практику, наведена нижче.

№ з/п	Зміст завдання	Максимальна кількість балів
1	Дослідницька діяльність (дослідження за темою кваліфікаційної роботи) 1. Проведення соціальної діагностики та спостережень 2. Збір емпіричних даних про соціальні проблеми та потреби клієнтів 3. Анкетування/опитування клієнтів та фахівців соціальної сфери 4. Вивчення досвіду реабілітаційної роботи	30
2	Методична робота 1. Розробка інструментів соціальної діагностики 2. Підготовка методичних матеріалів для соціальної реабілітації 3. Створення оцінювальних інструментів ефективності соціальних послуг	30
3	Аналітична діяльність 1. Обробка зібраних соціологічних та статистичних даних 2. Підготовка аналітичного звіту про стан соціальної роботи 3. Формулювання висновків та рекомендацій для удосконалення практики соціальної реабілітації	20
	Підсумкова робота: оформлення звітної документації (звіту та щоденника з практики)	20
Загальна максимальна сума балів		100

Критерії оцінки розділів звіту про практику (за кожний розділ)

I. Найвища якість розділу звіту (95-100% від максимальної кількості балів відповідного розділу) повинна відповідати таким вимогам:

1. повне та вичерпне викладення матеріалу, яке використовувалося при проведенні здобувачем вищої освіти дослідження та під час опрацювання відповідного розділу;
2. повний склад необхідних додатків, які вимагаються відповідним розділом практики (копії документів, аналітичні та статистичні матеріали, інструменти дослідження тощо);
3. актуальність і достовірність поданої у звіті інформації щодо соціальної роботи;
4. дотримання вимог щодо змісту та оформлення структурних частин програми практики.

II. Посередня якість розділу звіту (50-95% від максимальної кількості балів відповідного розділу) визначається у випадку, якщо наявний хоча б один із зазначених нижче пунктів:

1. неповне викладення матеріалу або неповна відповідність змісту роботи вимогам програми практики (50–75% охоплення зазначених у програмі питань);
2. неповний склад додатків, які вимагаються відповідним розділом практики (50–75% необхідних додатків);
3. неактуальність або застарілість поданої у звіті інформації;
4. недотримання вимог щодо змісту та оформлення структурних частин програми практики.

III. Незадовільна якість розділу звіту (0-50% від максимальної кількості балів відповідного розділу) визначається у випадку, якщо наявний хоча б один із зазначених нижче пунктів:

1. одночасно присутні два чи більше критеріїв, що відповідають посередній якості;
2. неповне викладення матеріалу або неповна відповідність змісту роботи вимогам програми практики (менше 50% охоплення зазначених питань);
3. неповний склад додатків, які вимагаються відповідним розділом практики (менше 50% необхідних додатків);
4. недостовірність поданої у звіті інформації.

Формою підсумкового контролю є **залік**

Загальна (остаточна) кількість балів вираховується сумарно – 100 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всівиди навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	добре
68-74	D	задовільно
60-67	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни